

Nora Delanghe, eigenares van de winkel "In de Schaar" vertelt.

Annie Storme, sam.

Ik werd op 4 december 1925 geboren in het ouderlijke huis "In de Schaar", St.-Franciscusstraat 16 te Oostende.

Mijn ouders waren Delanghe Gaston en De Gryse Bertha, beiden Oostendenaars. Ik had nog een zus Denise, geboren in 1924, die woont nu in Nieuwpoort-Bad.

School liep ik in de Kaaistraat, van in de kindertuin tot mijn 16 jaar. Nadien ging ik naar het St.-Jozefsinstituut voor snit en naad. Ik deed dat graag en had gevraagd aan mijn ouders om daar mijn opleiding te doen, dit kwam natuurlijk goed van pas.

Onze winkel bestond al sedert 1891.

In 1947 ben ik getrouwd met Oscar Seys, ook een Oostendenaar en zoon van hoofd-commissaris Maurice Seys.

WO I : August Delanghe vlucht naar Engeland en overlijdt daar in 1915.

Mijn vader Gaston Delanghe heeft de oorlog als soldaat meegemaakt en gelukkig overleefd.

In 1922 nam hij dan de winkel over samen met zijn vrouw Bertha.

WO II : de winkel bleef in het begin open totdat wij in 1944-'45 van de Duitsers moesten evacueren. Wij gingen naar Zonnebeke waar mijn zus woonde. Wij zijn daar tot het einde van de oorlog gebleven, en woonden daar boven de post.

Jeugd: spontaan hielpen wij in de winkel.

Spelen deden wij op " 't klein strange". Wij waren 16-17 jaar toen we de eerste keer naar de cinema mochten gaan.

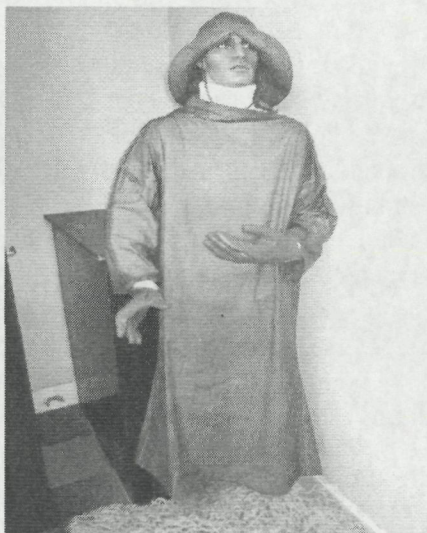
Mijn man leerde ik kennen tijdens de oorlog. Hij woonde in de Eendrachtstraat. Wij, mijn man met zijn vrienden en ik met mijn nichten, wandelden zoals iedereen tussen de brokstukken van de bombardementen in de Kapellestraat tot aan het Marie-Joséplein en terug. Mijn man was "de schoonsten" van de bende en die heb ik dan genomen. Toen mochten wij als meisje niet altijd eenvoudig buiten. Onze gordijnen waren altijd dicht en als ik buiten mocht of kon deed ik als teken altijd de gordijnen open. Oscar stond dan op de Groentemarkt te wachten. Toen ik buiten was deed mijn moeder verwonderd de gordijnen weer dicht.

Op 3 mei 1947 zijn we getrouwd en negen maanden later werd Maurice geboren. Drie jaar later kreeg ik een tweeling, Martine en Didier.

Winkel: oorspronkelijk werd er alleen maar visserskledij verkocht, heel bekend, want wij woonden midden in het visserskwartier.

De vissers kwamen met laarzen met nog visslijm eraan de winkel binnen. Wanneer wij uit de school kwamen zeiden wij: "Mama, het stinkt hier!" Zij antwoordde: "Hun geld stinkt niet!"

Mijn vader maakte de olievesten, genoemd "oliejerkers"; ze werden in een grote kuip in de kelder geolied, zij bestonden uit dik katoen (baalkatoen). Nu nog zie je zo een olievest, gemaakt door mijn vader, in het Heemkundig Museum De Plate (zie foto).

Olievest vervaardigd door Gaston Delanghe; door de familie aan "De Plate" geschenken en opgesteld in het museum. Foto D. Beirens 08.2011

Jumpers zijn rode en blauwe dikke vesten met opening en kraag, van heel dik, hard katoen. Ook gemaakt door mijn vader en later deed mijn man dit werk verder.

Broeken: Friese broeken, donkerblauw, speciaal voor vissers en boeren (zondagskledij voor de boeren!)

Pulls, "baais" genoemd in het Oostends van Schotse wol met een ruittekening vooraan (gaatjes). Al de naden waren versterkt met zeemvel.

De **SEO (coöperatieve / "coo")** was een grote concurrent voor ons. Wij mochten daar niet binnen van onze ouders. Niets werd daar door ons gekocht; wij steunden de commerçanten in de omgeving.

Een **sluitingsdag** hadden wij niet totdat de wet uitkwam dat we een dag per week moesten sluiten; ongelooflijk op een werkdag sluiten! Wij lieten toch de deur open, want wij konden het niet uithouden dat de deur op slot was.

Met **hotelkledij** zijn we begonnen in de jaren vijftig. Wij en het "Schortenpaleis" waren de enige in Oostende.

Voor de **serveuzen:** (ook) zelfgemaakte witte schortjes, zwarte rokjes. **Garçons-**droegen witte vesten met koperen knopen en epauletten en zwarte broeken.

Voor **koks** waren er witte vesten en car-reaubroeken, een witte voorschoot en witte muts (een tocque). Overalls voor de **werkers** (een groot artikel); grijzen en witte stofjassen werden gedregen in de **winkels**. **Dokters** verkozen een witte stofjas met knopen en **beenhouwers** droegen een witte stofjas met doorsteekcentuur.

Vanaf Pasen was de kalme periode van beroepskledij voorbij en werd de grote kuis gedaan om het nieuwe seizoen van hotelkledij in te gaan.

Het gebouw naast de deur konden we kopen op voorwaarde dat we de winkel (de Zulle) overnamen en de marchandise ook. Dat waren de soutiens en corsees van Madamtje Declerck. Noodgedwongen moesten wij dus corsees en soutiens verder verkopen.

Carnavalsoptocht voor "In de schaar",

Foto Didier Seys, Bredene - Beeldbank Oostende

De donderdag kwamen de vrouwen van de "boerenbuiten" met hun versleten corsees om ze te laten herstellen en dikwijls walgde ik van de geur die daaruit opsteeg. Ik haalde regelmatig de spuitbus om de onaangename geur te verwijderen. Bij het aanpassen in het hokje zwierde ik de gordijnen weg om weer frisse lucht binnen te laten.

Mijn schoonmoeder stelde in 1952 voor om de winterperiode (tussen Kerstdag en Pasen) te overbruggen.

Vanaf december begonnen we met onze carnavalskledij. De kostuums werden gemaakt in de eetplaats terwijl de klanten stonden te wachten om te "marcheren". Mijn schoonmoeder (Helene Godyn) naaide daar het hele jaar aan, het was haar Hobby. Als ze tv keek, had ze een schetsboekje naast zich liggen om ideeën op te doen. Bij het begin van de carnavalsperiode stonden ze al te wachten in de winkel om eender welk kostuum te huren. De laatste naden werden door mij nog vlug gestikt en mijn dochtertje van vijf, Martine, moest de knopen aan de sprieten naaien. Alles moest vlug gaan, want de meesten wilden vlug gaan "muulen"! Martine was ook specialist in hoedjes maken.

Maskers: in het begin waren die van gaas en met veel "colle", maar door het zweet begon dat te kleven. Ze dronken door het masker heen bier (hoe meer het plakte, hoe meer je kon muulen). Later kwamen maskers in plastic uit Frankrijk. Nadien kwamen de rubberen maskers op de markt. Hoe lelijker het masker hoe beter de carnavalist.

Met de Cimateirestoet werd onze hele familie opgetrommeld, wij waren zeker met 12 man. Iedereen had zijn job. Mijn schoonbroer, die apotheker was, moest de confetti afwegen. Zakken van 5 kilo werden in kleine zakjes van 5, 10 of 15 frank afgewogen. Honderden kilo's confetti werden tijdens de carnavalsstoet verkocht.

Die dag werden 6 à 7 kippen gebraden om de mensen die meewerkten te bekostigen. De winkel werd dan totaal omgevormd tot carnavalswinkel, van beroepskledij was niet veel meer te merken.

Wij hadden al het carnavalstoebehooren wat toen bestond: pruiken, snorren, maquillage, hoeden, enz. Julie, mijn kleindochter (6 jaar), kreeg een schop om kleine zakjes confetti te verkopen. Mijn kleinzoon Michael stond verkleed in de etalage, en de Engelsen vonden dit zo goed dat ze hem drinkgeld gaven. De Engelsen kwamen speciaal met de boot om de Cimateirestoet en de Bal de Rat Mort mee te maken.

Kostuums werden verhuurd. Ze moesten ze op voorhand huren, de dag zelf afhalen en de dag nadien terugbrengen. Alles werd gewassen — elk kostuum bestond minstens uit drie stukken — dag en nacht draaide ons wasmachien. Gedroogd werd op de koer of in de kelder.

Gestockeerd werd alles in het huis hiernaast: twee kamers met kasten helemaal vol met kostuums, maat 2 jaar tot maat 60. Clowns en duivels waren heel gemakkelijk te verhuren. In die tijd was er nog geen sprake van homo's. Maar de mannen (travestieten) die toen toch wel een vrouwelijk kantje hadden, konden zich echt uitleven tijdens de carnavalsperiode. 's Nachts om 1 uur ging de winkel dicht en het was toen onze beurt om carnaval te vieren. Wij deden een "punderondetje", een klein toertje langs de kaai enz.

Wij hadden natuurlijk ook maskers op en verstelden onze stem zodat ze ons niet zouden herkennen, wij zeiden: "Ik weten vele over joen" en we schooiden pinten. Op de Grote Markt in Café Central zaten er zelfs klanten te wachten om geambeteerd te worden, ze hadden dit graag en spendeerden een pint, niet alleen voor één maar voor de hele groep. En heel eigenaardig: in november 1990 stierf mijn man. In 1991 verkocht ik mijn winkelwaar en stopte ik met de handel. En juist datzelfde jaar stopt ook de Cimateirestoet.

Ik ben nu 85 jaar maar nog actief. Verscheidene jaren was ik ondervoorzitter van NEOS (vroeger CRM) en vaak organiseerde ik wandelingen.
Ik heb 3 kinderen, 5 kleinkinderen en 5 achterkleinkinderen.
Nooit heb ik me verveeld en ik had een heel gevuld leven.

Familie- en vriendenmaskers tijdens carnaval februari 1952 (Uit het archief van mevrouw Nora Delanghe)